

מ"ת (מרכז) 3985-10-22 - אלירן לוי (עציר) 2. צלי טנצר נ' מדינת ישראל

מ"ת (מרכז) 3985-10-22 - אלירן לוי נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

מ"ת (מרכז) 3985-10-22

1. אלירן לוי (עציר) 2. צלי טנצר (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[14.11.2024]

כבוד השופטת אילה אורן

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר לפי סעיף 52(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") בהחלטות מיום 11.5.2023 ומיום 12.7.2023 שבהם הורה בית המשפט על מעצר המבקשים עד לתום ההליכים המשפטיים, בהסכמתם. מעצרם של המבקשים הוארך מעת לעת ב-90 ימים, בהתאם להוראת סעיף 62 לחוק המעצרים.

על רקע התמשכות ההליכים, הגישו המבקשים בקשה לעיון חוזר על ההחלטה למעצרים עד תום ההליכים. ביום 28.5.2024 דחה בית המשפט (כב' השופט ע' מיכלס) את הבקשה, משנקבע כי מסוכנותם הגבוהה של המבקשים אינה מאפשרת את שחרורם ממעצר של ממש. המבקשים עררו על ההחלטה זו (בבש"פ 4549/24 ובש"פ 4880/24, שנשמעו במאוחד), והעריכים נדחו ביום 5.8.2024. לצד זאת נקבע בית המשפט, מפי כב' השופט י' כשר, כי אם יוצגו חלופות על ידי ההגנה יהיה מקום לדון בבקשה לעיון חוזר, וחתם את החלטתו בדברים להלן: "אין לראות גם בהחלטתי זו כמביעה דעה ולו ברמז לגבי תוכן ההחלטה שראוי שבית המשפט קמא יקבל אם וכאשר תוגש על ידי העוררים בקשה כאמור לעיל. במיוחד אין לראות בהחלטתי זו כמסתייגת מהאמור בהחלטתו האחרונה של בית המשפט קמא לעניין מסוכנותם של העוררים". המבקשים הציעו חלופות מעצר בית, או מעצר באיזוק אלקטרוני בפיקוח אנושי, והן נבחנו על ידי שירות המבחן שלא בא בהמלצה לשחרור. כתב האישום

נגד המבקשים הוגש כתב אישום חמור המייחס להם ביצוע בצוותא של עבירות ניסיון רצח, לפי סעיפים 305(1) ו-29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) ו-29(2) ו-29(א) לחוק העונשין; שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיפים 244 ו-29(א) לחוק העונשין; פגיעה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) ו-29(2) ו-29(א) לחוק העונשין, והתעללות בקטין לפי סעיפים 368 ו-29(א) לחוק העונשין.

בתמצית, על פי עובדות כתב האישום, על רקע מחלוקת כספית בין המבקש 1 למר איציק גואטה (להלן: "המתלונן"), בקשר לגירושיו של המבקש 1, גמלה בליבם של המבקשים החלטה להמית את המתלונן. ביום 21.8.2022 בילה המתלונן יחד עם ילדיו הקטינים (נ"ג, ילידת 31.5.2011 ור"ג יליד 3.5.2016) בפארק המים בשפיים, והדבר נודע למבקשים. אז המתינו המבקשים בקרבה לחניית רכבו של המתלונן, תצפתו על הרכב, ארבו למתלונן והמתינו לצאתו מפארק המים, כשהם חמושים באקדח טעון. בשעה 16:36 יצא המתלונן עם ילדיו מהפארק, והשלושה נכנסו לרכב והחלו לנסוע. אז עקבו אחריו המבקשים ברכבם, וכשהיו במקביל לרכבו של המתלונן, הוציא המבקש 1 את ידו מהחלון, וירה באקדח, שבעה כדורים לפחות, לעבר המתלונן וילדיו, בכוונה לגרום למוותו של המתלונן. כתוצאה מהירי נגרמו למתלונן פציעות ירי בחזה, בכתף, בירך ובאגן, ושמשות החלון האחורי של רכבו התנפצה, ונגרמו לילדו של המתלונן ר"ג שריטות ברגליו. המתלונן יצא מרכבו, בעודו מדמם, על-מנת להזעיק עזרה, אך רכבו התדרדר כשילדיו צועקים ומבוהלים בתוכו, עד שהתנגש בעמוד בשולי הדרך ונעצר.

מיד לאחר ביצוע הירי והניסיון לרצוח את המתלונן, נמלטו המבקשים מהמקום, ובמטרה להעלים את הראיות נגדם ולשבש הליכי משפט, הגיעו לביתו של מבקש 2. המבקשים הורו לאחיו של המבקש 2 להעביר הרכב באמצעותו הגיעו אל פארק המים ונותר שם לאחר הירי, אל מקום אחר, ולקחת את הרכב עמו נמלטו לאחר האירוע, לשטיפה. תמצית טיעוני באי כוח הצדדים

בדיון מיום 18.9.2024 עתרו באות-כוח המבקשים, עוה"ד עינב יתח ועוה"ד אסתר בר ציון, להשמת המבקשים במעצר באיזוק אלקטרוני, בחלוף זמן ניכר מאז הגשת כתב האישום, התקדמותו האיטית של המשפט בשמיעת ישיבות בודדות של הוכחות, ולנוכח הצפי הממושך לסיום ההליכים. ב"כ המשיבה עוה"ד דניאל איקן, עמד על המשך מעצר המבקשים עד לתום ההליכים מפאת מסוכנותם הגבוהה. הדיון נדחה לקבלת תסקירים מאת שירות המבחן.

בדיון מיום 31.10.2024, לאחר קבלת התסקירים שלא המליצו על השחרור, טענו הסנגוריות כי ההליך המשפטי נגד המבקשים צפוי להמשך עוד כשנתיים, וכבר חלפו שנתיים מאז הוגש כתב האישום, זמן ניכר מצדדיק בפני עצמו את שחרור המבקשים מהמעצר.

הודגש כי בית המשפט העליון הורה בהחלטתו על בחינת חלופת מעצר, תוך שיצא מנקודת הנחה כי מסכנותם של המבקשים גבוהה. משכך, נטען כי בהתייחסות שירות המבחן למסוכנות המבקשים אין כל רבותא.

ב"כ המבקש 1 הביעה טרזניה על כך ששירות המבחן התייחס אל המפקחים כאילו היו מקשה אחת וקבע שהם לא ראויים, מבלי שנערכה בחינה מפורטת. הסנגורית הדגישה בטיעוניה את הוריו של המבקש, היכולים לשמש מפקחים, כמי שפיקחו עליו בעבר במסגרת הליכים משפטיים קודמים. הוסיפה וטענה, שלא ברור כיצד התייחס שירות המבחן לסכסוך בין המבקש והמתלונן וזאת מבלי ששוחח עם האחרון.

ב"כ המבקש 2 עוה"ד אסתר בר ציון הצטרפה לעיקר הטענות לעיל, והוסיפה כי בהתאם להחלטת בית המשפט העליון יש לבחון את המשך מעצרו של המבקשים בפיקוח אלקטרוני, חרף מסוכנותם הגבוהה לה היה ער בית המשפט, מפאת הימשכות ההליכים שלא צפויים להסתיים בשנה הקרובה. בהתייחס לעברו הפלילי של מבקש 2 נטען שזה אינו כולל עבירות אלימות, ומה גם שבשנים האחרונות חל שינוי באורחותיו והוא התרכז בפרנסת משפחתו. עוד נטען, כי פרק הזמן הממושך ששהה המבקש במעצר הפחית ממסכנותו, אך גם הביאו למצב נפשי מורכב. הודגש שחלקו הפחות של המבקש 2 באירוע, לצד המפקחים הראויים שהוצעו, מצדיק את המשך מעצרו באיזוק. הסנגוריות חזרו על הכלל שנקבע בפסיקה ביחס למעמדו של שירות המבחן כגוף ממליץ בלבד, וביקשו שבית המשפט יתרשם מהמפקחים באופן ישיר במהלך הדיון.

ב"כ המשיבה עוה"ד יצחק מורדוך ועוה"ד דניאל איקן, טענו כי בית המשפט העליון הורה אומנם לבחון חלופה, אך לא הביע עמדה בנוגע לתוצאתה של בקשה לעיון חוזר לגופה. הפרקליטים עמדו על הסיכון הגבוה הנשקף מהמבקשים, כנלמד ממעורבותם לכאורה באירוע, בשילוב עם עברם הפלילי ותסקירי שירות המבחן. נטען שאך בנס הסתיים האירוע מבלי שקופדו חייו של המתלונן, וכי יש לתת את הדעת גם לנועזותם של המבקשים שירו במתלונן על אף שני ילדיו היו עמו ברכב. נטען שמסוכנותם גבוהה ביותר, וכך גם עילה השיבוש מהלכי משפט, כנלמד מפנייתם לאחיו של מבקש 2 לצורך העלמת הראיות לאחר האירוע. לשאלת בית המשפט הוסבר כי המתלונן לא משתף פעולה עם המשיבה, ולפיכך לא היה טעם לברר עמו את עמדתו. הוסיפו באי-כוח המשיבה וטענו, שאין כל הצדקה לסטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן.

בנוגע לתיק העיקרי, נטען כי חלה התקדמות ממשית, נקבעו שישה מועדי הוכחות נוספים החל מנובמבר ועד פברואר 2025; עד כה העידו 20 עדים; רוב העדים המהותיים סיימו את עדותם, ונותרו 50 עדים שרובם טכניים. להערכת הפרקליטים, שמיעת פרשת התביעה תסתיים במועדים שנקבעו.

מנגד, ב"כ המבקשים הבהירו כי ההגנה עושה כל מאמץ לקדם את שמיעת הראיות, בעוד שהעיכובים נגרמו בגלל המלחמה, ואילו המאשימה (נסיעת הפרקליטה המטפלת לחו"ל, ובהמשך מינויה לשיפוט). הסנגוריות שבו וטענו כי התסקירים שהוגשו מגמתיים, וכנהוג בתיקים כגון דא אין המלצה לשחרור. עם זאת, הדגישו, כי בתי המשפט מורים על שחרור ממעצר גם כשהמסוכנות גבוהה. בתמיכה לטענותיהן הפנו הסנגוריות לבש"פ 427/22 מדינת ישראל נ' פרץ (16.2.2022), שם הורה בית המשפט העליון, על מעצר בפיקוח אלקטרוני (לשני משיבים שלא ירו במנוח), בתיק רצח - בחלוף ארבע שנים מהגשת כתב האישום, ומשסיום פרשת התביעה לא נראה באופק.

דיון והכרעה

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, תסקירי שירות המבחן והנחיות בית המשפט העליון מיום 5.8.2024 בבש"פ 4549/24 לבחינת חלופת מעצר בהתחשב בהתמשכות ההליכים, מצאתי לדחות את הבקשה לעיון חוזר. אפרט את נימוקי להלן.

המבקשים הואשמו בעבירות חמורות ביותר, בגין ביצוע לכאורה של ניסיון רצח, לאחר תכנון מראש, שכלל הצטיידות באקדח ותחמושת, ומארב למתלונן באמצע היום במקום ציבורי. במטרה להוציא אל הפועל את תכניתם העבריינית לרצוח את המתלונן, ירה מבקש 1, לכל הפחות, 7 כדורים לעבר המתלונן, וגרם לו לחבלות חמורות. תוך כך ניפצו היריות את השמשה האחורית של רכב המתלונן - בעת שילדיו הקטינים בתוכו - ונגרמה חבלה ברגלו של הילד הצעיר. המבקשים, ניסו לכאורה להשמיד את הראיות ולשבש הליכי משפט, לרבות בפנייה לאחיו של המבקש 2. נמסר כי עד היום לא נמצא האקדח ששימש לביצוע ניסיון הרצח.

אין חולק, המעשים המיוחסים למבקשים מצביעים על מסוכנות גבוהה הנשקפת מהם, כפי שנקבע בהחלטות קודמות, לרבות מאת בית המשפט העליון. ודוק, לא מדובר במסוכנות כלפי המתלונן "בלבד", אלא במסוכנות לביצוע עבירות אלימות כלפי הציבור הרחב. יתרה מכך, בהעדר שיתוף פעולה של המתלונן עם המאשימה, מסיבותיו שלו, ספק אם הסכסוך שעמד ברקע לאירוע מצא את פתרונו, לא כל שכן לאחר הניסיון לרצוח את המתלונן והפגיעה בו ובילדו, דבר שיכול שהחמיר בהרבה את הסכסוך.

רישומם הפלילי של המבקשים קשה ומטריד. למבקש 1 רישום מכביד ביותר הכולל 10 הרשעות קודמות, מאז שהיה קטין בשנת 1999 ועד הרשעתו האחרונה מבית משפט השלום בחדרה מיום 8.1.2024 בגין עבירת איומים, בגינה נדון לשלושה חודשי מאסר בפועל, אותם ריצה במהלך מעצרו. בעברו הרשעות בתחום עבירות הנשק, סמים, עבירות רכוש, הפרת הוראה חוקית ועוד. בשנת 2005 הורשע המבקש בסיוע לגרימת מוות בכוונה תחילה ונדון ל-5 שנות מאסר. בשנת 2007 נדון ל-8 וחצי שנות מאסר בגין עבירות נשק.

למבקש 2 רישום פלילי הכולל 8 הרשעות קודמות מאז היה קטין בשנת 2001, בגין עבירות הצתה, רכוש, נשק, סמים וסחיטה באיומים, והוא ריצה מאסרים רבים, חלקם ממושכים.

תסקירי שירות המבחן מיום 27.10.2024 שליליים. בנוגע למבקש 1 התקבל הרושם ע"י שירות המבחן כי הוא מתנהג במניפולטיביות, לא מאפשר שיח על הבעייתיות בהתנהלותו לאורך השנים, אינו מורתע מהחוק, ואף הסלים את התנהגותו. עוד צוין כי הוא בקשר עם גורמים שוליים, ובעל דפוסים עברייניים מושרשים. שירות המבחן חיווה את דעתו כי המסוכנות הנשקפת מהמבקש 1 גבוהה בעבירות אלימות, ותוצאותיה עלולות להיות חמורות. שירות המבחן בחן חמישה מפקחים שהוצעו: הוריו של המבקש, אשתו, חברה של אשתו וחמותו, ומצא שעל אף קרבתם למבקש הם אינם מעורבים מספיק בחייו, מגוננים עליו ועל התנהגותו לאורך השנים, וכי הם יתקשו להציב לו גבולות ולהוות עבורו מקור סמכות בכלל ובפרט כלפי המתלונן. מטעמים אלה, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרור לחלופת מעצר או להמשך מעצר באיזוק.

אשר למבקש 2 חזר שירות המבחן על התרשמותו הראשונית מתסקירו מיום 25.6.2023, כי מסוכנותו גבוהה, על אף מודעות ראשונית שהביע והצהרותיו על בחינה של אורחות חייו ורצונו להשתלב בטיפול. שירות המבחן העריך כי המבקש עסוק במחירים האישיים אותם הוא משלם במעצרו, הוא לא מחובר רגשית למצבו, ולא הביע אמפתיה כלפי המתלונן ומשפחתו. שירות מבחן הביע דאגה מהמפקחים המוצעים, למרות הגיוני שהביעו כלפי העבירות דנן, משום שהם טשטשו את נסיבות מעצרו של המבקש, הם לא מודעים לקשריו השוליים, ויתקשו לראות את חלקיו הבעייתיים. לפיכך הוערך כי המפקחים המוצעים לא יהוו מקור סמכות שיפחית את הסיכון מפני המבקש 2, אף לא בפיקוח אלקטרוני.

באות-כוח המבקשים השמיעו ביקורת נוקבת כלפי שירות המבחן, אך אין בידי לקבל טענותיהן. בתסקירים העדכניים שהוגשו לקראת הדיון פורטה בהרחבה ראויה ומספקת ההתרשמות מהמפקחים המוצעים באופן ברור. איני סבורה ששלילת המפקחים המוצעים נעשתה באופן "מגמתי", כפי שטענה ההגנה.

בחינת חלופת מעצר היא שילוב בין עוצמת הסיכון וטיב החלופה המוצעת - במעין "מקבילית כוחות". בענייננו, הסיכון ברף עליון וחלופות המעצר אינן מטיבות. ודוק, בחינת שירות המבחן את המפקחים המוצעים והתרשמותו מבוססת בהנמקה משכנעת. לא בכדי הוכר שירות המבחן בפסיקה כגורם רשמי-מקצועי-אובייקטיבי. אומנם, המלצותיו אינן מחייבות את בית המשפט ששיקול הדעת המלא מסור לו, אך סטייה מהמלצה שלילית, הקובעת שאין בחלופת מעצר ליתן מענה הולם למסוכנות, תעשה באופן חריג ומטעמים כבדי משקל (בש"פ 5284/19 פלוני נ' מדינת ישראל (20.8.2019); בש"פ 2096/24 מדינת ישראל נ' פלוני (14.3.2024), ובש"פ 4425/24 ג'בארין נ' מדינת ישראל (13.6.2024)).

אכן, ניתן להעריך שההליך המשפטי נגד המבקשים צפוי להימשך עוד חודשים ארוכים. לצד זאת, מפי הצדדים נמסר כי עד כה העידו כ-20 עדים, כשרוב העדים המהותיים כבר נשמעו. יתר עדי התביעה צפויים להישמע בישיבות ההוכחות הקרובות, עד לחודש פברואר 2025. בהמשך תשמע פרשת ההגנה וסיכומי הצדדים. במבט כולל של בחינת הימשכות ההליכים והפגיעה בחירותם של המבקשים, אל מול האינטרס הציבורי בהמשך מעצרו, לא השתנתה נקודת האיזון עד כדי העדפת שחרור המבקשים ממעצר על חשבון האינטרס המשמעותי של הגנה על ביטחון הציבור מפניהם. יפים לענייננו דברי בית המשפט העליון מפי כב' השופט י' כשר, כי גם בחלוף זמן ניכר המצדיק בחינה מחדש של מעצר נאשם, נדרש מענה ראוי לסיכון הנובע ממנו כתנאי לשחרורו (המ"ע 42522-10-24 מדינת ישראל נ' סבאתה (31.10.2024)).

"[...] גם בנסיבות בהן חלוף הזמן יש בו כדי להצדיק שחרור לחלופת מעצר, נדרש כי תהיה בנמצא חלופת מעצר אשר יש בה כדי להפחית במידה מספקת את הסיכון הנשקף משחרור הנאשם [...]".

לסיכום, הסיכון מהמבקשים נותר גבוה, ומערך הפיקוח שהוצע לא נמצא מתאים על ידי שירות המבחן ליתן מענה ראוי להפחתת הסיכון במצבם, גם לא באיזוק אלקטרוני.

הסנגוריות המלומדות ביקשו להעיד את המפקחים לצורך התרשמות מהם, אך לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשה זו. הגם שיש חשיבות להתרשמות ממפקחים בבית המשפט, מובן שאין טעם או הצדקה לחקירתם למראית עין בלבד (בש"פ 7413/19 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.11.2019); בש"פ 2699/24 עראף נ' מדינת ישראל (2.4.2024)).

אשר על כן, מכל הטעמים לעיל הבקשה לעיון חוזר נדחת.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לשירות המבחן.

ניתנה היום, י"ג חשוון תשפ"ה, 14 נובמבר 2024, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד אסף חרלובסקי, המבקשים בהיוועדות חזותית, ובאות-כוחם עו"ד אבי כהן בשם עו"ד עינב יתח ועו"ד שי טובים.